

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomantky	Markéta Aranyossová
Téma práce:	Smluvní volnost a její omezení v zakladatelském právním jednání kapitálových společností
Datum odevzdání práce	4. 12.2021 (elektronicky), 7. 12. 2021 (tištěná forma)

- Aktuálnost (novost) tématu** Diplomantka zvolila za téma své diplomové práce oblast práva obchodních korporací, konkrétně tematiku vztahující se k zakladatelskému právnímu jednání kapitálových společností a k limitům smluvní volnosti. Jde o teoreticky zajímavé a současně prakticky významné zaměření. Proto lze volbě tématu, vzhledem k jeho trvalé aktuálnosti, přisvědčit.
- Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody** Zpracování tématu předpokládá jak znalost platného českého práva kapitálových obchodních společností, tak současně obecného práva občanského (platnou právní úpravu i širší teoretický základ). Nezbytné k dosažení stanoveného cíle je též využít relevantní judikatury. Vzhledem k zaměření práce na otázky kritérií kogentnosti a dispozitivnosti korporační právní úpravy, které jsou široce diskutovány a stále otevřeným tématem, lze náročnost tématu po teoretické stránce hodnotit jako vyšší. V diplomové práci je - dle vyjádření autorky - průřezově využita deskriptivní a explanační metoda, a to pro účely vymezení užívaných pojmů, jako je pojem smluvní volnosti a autonomie vůle a základních limitů smluvní volnosti a dispozitivnosti zákona. Dále je pracováno s metodou analýzy, syntézy a indukce. Při analýze jednotlivých ustanovení právních předpisů jsou využívány obecně uznávané metody právního výkladu, a to zejména teleologický výklad, který je doplňován o výklad gramatický, systematický nebo historický. Deklarované metody odpovídají zaměření diplomové práce. Je správné, že uchazečka rozlišuje mezi metodami vědecké práce a metodami výkladu právního textu.
- Formální a systematické členění práce** Předložená diplomová práce má přehledné a systematické členění. Autorka svůj text rozdělila na obecnou část, v níž charakterizuje podstatu zásady autonomie vůle a zásady smluvní volnosti a jejich význam v soukromém právu. Na to rozebírá jednotlivá omezení smluvní volnosti, a to jak právní, tak i faktická. V této obecné části se pak rozsáhleji věnuje kogentním a dispozitivním normám v soukromém právu. Zvláštní část je zaměřena na povahu ustanovení zákona o obchodních korporacích, charakter zakladatelského právního jednání a konkrétní projevy smluvní volnosti v jeho rámci. K systematice vnitřního členění této zvláštní části lze vznést dílčí výhradu, neboť mám za to, že právo na informace je též právem spojeným s akcií (podílem) a má tudíž také „druhotvorný“ efekt, takže nemuselo být zvlášť vyčleněno. Argumentace autorky je v tomto ohledu prezentována poněkud nejasně. Jak na obecnou, tak na zvláštní část navazuje dílčí závěr. Na konec práce je zařazena pasáž nadepsaná „Závěr“. Namísto shrnutí hlavních poznatků dovozených ze zpracování předchozích témat, je stručně popsán obsah obou částí, který byl ale představen již v úvodu.

Vyjádření k práci

4. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	V úvodu (s. 11) autorka formulovala cíl své práce, jímž je rozebrat a analyzovat zásadu smluvní volnosti v soukromém právu, přičemž v této souvislosti zejména vymezit její limity a omezení. Následně dosažené závěry pak dle diplomantky měly být poměřeny a specifikovány pro právo obchodních korporací a aplikovány na zakladatelské právní jednání kapitálových společností. Záměrem diplomantky bylo přispět tak k řešení některých výkladových problémů, které se v právní praxi vyskytují. Tento ambiciózní cíl se podařilo splnit jen částečně, byť autorka místy vyjádřila i vlastní názor na vybrané otevřené otázky.
Logická stavba práce	Stavba diplomové práce je logická a přehledná. Autorka postupovala od obecného (viz úvodní kapitola) ke speciálním otázkám.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomantka shromáždila určitý okruh prací české komercialisty, resp. civilistiky vztahující se ke zvolenému tématu. Zcela ale absentují cizojazyčné zdroje. Na některých místech (např. poznámka č. 19 či 65) je odkazováno na vybraná ustanovení francouzského Code civil (z portálu „legifrance“). Je proto škoda, že diplomantka nepracovala s francouzskou komentářovou literaturou, jejíž využití by se přitom nabízelo. Absence zahraniční literatury je zřejmá např. i na s. 40, kde jsou prezentovány tři teorie povahy společenské smlouvy s odkazem na zahraniční právní nauku, aniž by byl uveden jakýkoli cizí pramen. Diplomantka využila českou judikaturu, a to Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu. Na použitý zdroj je odkazováno v souladu s citačními pravidly.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práce svědčí o seznámení diplomantky se zvolenou problematikou a o zájmu o ni. Při rozboru právního problému postupuje autorka většinou tak, že prezentuje názory českých komercialistů či civilistů a k nim spíše střídavě připojuje vlastní názor, resp. k některým závěrům se přiklání. Hloubka provedené analýzy je spíše menší.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Posuzovaná diplomová práce neobsahuje grafy ani tabulky. Vzhledem k jejímu zaměření jejich využití není třeba. Úprava textu odpovídá požadavkům kladeným na tento typ odborného textu, je standardní, nemám k ní připomínky.
Jazyková a stylistická úroveň	Po gramatické stránce má diplomová práce odpovídající úroveň. Autorka prokázala schopnost stylizovat odborný text.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

O jaká ustanovení právní úpravy autorka opírá svůj závěr prezentovaný na s. 58, tj. že v akciové společnosti zákon dává výslovně možnost si volbu a odvolání statutárního orgánu stanovami upravit odlišně od zákona? A skutečně v tomto ohledu není zásadní rozdíl mezi povahou společnosti s ručením omezeným a akciovou společností?

Co vyjadřuje kvantitativní stránka podílu a jak se určuje jeho hodnota?

Může diplomantka uvést příklady kontraktační povinnosti, které stanoví úprava obchodních korporací?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě
---	-----------------------------

Navržený klasifikační stupeň	Předběžně dobře až velmi dobře, přičemž konečná klasifikace závisí na vystoupení diplomantky při obhajobě.
-------------------------------------	--

V Praze, dne 20. prosince 2021

prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.

oponentka